

Sehr geehrte Redaction!

Als ich zuerst durch eine anständige deutsche Zeitungsredaction Kenntniss erhielt, dass ein heftiger Angriff in einer holländischen, medicischen Zeitschrift gegen mich erfolgt sei, war ich entschlossen, sofort eine Berichtigung ein zu senden. Nachdem es mir endlich gelungen ist, mir die betreffende Nummer des *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* zu verschaffen und mit freundlicher Hülfe von Bekannten zu übersetzen, kann ich Ihnen nur sagen:

Es ist unter meine Würde auf solchen erbarmlichen *Klatsch*, den hier unter der Flagge: wissenschaftliche, persönliche Beobachtungen eines Arztes (des nur ca 24 Stunden hier geweilt) wieder gegeben wird, ein Wort zu erwidern und ich bin erstaunt, dass eine derartige Inschrift in einer Zeitschrift von so höher internationaler Bedeutung, wie die Ihrige Aufnahme finden konnte. Ich kann nur annehmen, das es aus Versehen und ohne Kenntniss des verantwortlichen Redacteurs geschah. Anbei eine Anzahl, meist medicinischer Schriften zu Ihrer eignen Orientierung, welche in der Hauptsache Urtheile von Aerzten darstellen, welche *Jahr und Tag* dahier lebten und hier von der Schwindsucht kurirt wurden. Ich darf gewiss von Ihrem Gerechtigkeitsgefühl erwarten, dass Sie diesen wenigen Zeilen Raum in Ihrem geschätzten Blatte gewähren.

Nordrach Colonie
Bädischer Schwarzwald.

Ergebenst,
OTTO WALTHER.

Ik kan niet nalaten een woord van protest in te dienen tegen de wijze waarop Dr. OTTO WALTHER door een zijner collega's hier te lande in uw blad van 25 October ll. werd aangevallen. Niet dat ik geloof, dat een dergelijk artikel hem veel zou schaden, daar de buitengewoon gunstige resultaten, welke hij tot dusverre verkregen heeft, zoowel in Duitschland als in Engeland te goed bekend zijn. Doch het is niet meer dan billijk, dat tegenover de uitingen van den schrijver van het artikel, die gedurende 24 uur te Nordrach vertoefde, ook de bevindingen van een patiënt worden vermeld, die gedurende 4 maanden alle gelegenheid had de verpleging in de inrichting te beoordeelen.

De kamers zijn geheel volgens de eischen des tijds ingericht en laten mijns inziens niets te wenschen over; dat voor patiënten dakkamertjes gebruikt worden meen ik te moeten betwijfelen, zeker was dit niet het geval tijdens mijn verblijf aldaar. De bezoeken van den dokter, driemaal daags, duurden soms lang dan kort, doch hij stelde zich telkens op de hoogte van de schommelingen van mijn temperatuur en gaf altijd nauwkeurige orders hoe ik den dag moest doorbrengen. Wel heeft hij niet de manieren van een bad-dokter, doch achter zijn eigenaardige wijze van optreden schuilde een groote mate van hartelijkheid en degelijkheid, die den patiënten het grootste vertrouwen inboezemden.

Wat de contrôle betreft kan gezegd worden, dat, indien iemand een van de vele voorschriften overtrad, dit bijna altijd werd ontdekt, en wee den overtreders, want Dr. WALTHER was zeer streng hoewel rechtvaardig.

Op welke wijze deze scherpe contrôle werd uitgeoefend weet ik niet, doch zeker is het, dat deze bestond, en dat de discipline uitmuntend was.

De bedlegerige zieken, van wie een groot aantal uit andere sanatoria kwamen, hadden niet te klagen; zij waren door middel van een electriche schel met een der vrouwelijke bedienden verbonden, die, ofschoon zij geen geroutineerde verpleegsters waren, op de meest gewillige en blijkbaar bekwame wijze de noodige hulp verschaften, doch zij hadden strenge orders om Dr. WALTHER, die altijd binnen bereik was, onmiddellijk te waarschuwen, wanneer de patiënt zijn diensten noodig had.

Dr. WALTHER wijdt zich met hart en ziel aan zijn patiënten, die hem hoogachten en waardeeren.

Mijn herinnering aan mijn verblijf te Nordrach Colonie is dan ook van de aangenaamste en ik blijf hem steeds dankbaar voor hetgeen hij voor mij deed. Dat mijn medepatiënten mijn gevoel deelen, blijkt wel uit het feit, dat tal van oud-patiënten zich des zomers naar Nordrach Colonie begeven, om aldaar hun vacantie door te brengen.

Indien dit in het belang van den patiënt wordt geacht, worden er wel degelijk familieleden in de omgeving van de „Colonie” geduld, en ik kan meer dan één geval opnoemen, waar een patiënt geruimen tijd bezocht werd door zijn vrouw, een andere door haar zuster, een derde door haar ouders.

Zoo er een inrichting is, waar men niet geëxploiteerd wordt, is het wel het Nordrach Sanatorium, waar de prijzen voor de degelijke en liefderijke verpleging, die men ontvangt, naar mijn oordeel laag zijn; het maakte integendeel op mij meer den indruk van een liefdadigheids-inrichting.

's Graveland, 19 November 1902.

C. H. LABOUCHERE.

REORGANISATIE OF DESORGANISATIE.

De beschrijvingsbrief (met bijlagen) voor de vergadering op 18 December a. s. leert ons, dat wij nog even ver zijn als te voren. Moties en amendementen toonen het bestaan aan van een groote spraakverwarring. Dit geldt zeker voor vraag A; bij nader onderzoek zou blijken dat de voorstanders der reorganisatie, hierbij alleen overeenstemmen dat zij wijzigingen verlangen die tot verbetering zullen leiden (zoodat ik aanneem dat de eenige afdeling die deze vraag ontkennend beantwoordde dit deed wijl zij geen hoop had op de verbetering); maar overigens loopden de verlangde wijzigingen uiteen en zijn zelfs in strijd met elkaar. Hetzelfde geldt omtrent A 1 en A 2; het geschrevene in de geneeskundige weekbladen wijst op een uiteenlopende opvatting van het woord vakvereeniging en uit Bijlage II blijkt ook, dat de omschrijving, die het Hoofdbestuur van het woord gaf, niet opgemerkt is door allen; West-Friesland zegt zelfs, dat het Hoofdbestuur het woord vakvereeniging niet gedefinieerd heeft. Dus de beantwoorders dezer 2 vragen hebben niet hetzelfde bedoeld met vakvereeniging, — al weerspraakverwarring. De bedoeling der gestelde vragen is geweest te vernemen, hoe de leden der Maatschappij denken over eventueele reorganisatie en hieromtrent geven de ontvangen antwoorden heelemaal geen uitsluitsel. Wel is vermeld het ant-